

Jaarverslag 2022 Stichting Exploitatie Renkumse Molen

Het doel van de Stichting Exploitatie Renkumse Molen (SERM) is om middelen te genereren en gelden bijeen te brengen voor het behoud en onderhoud van de Renkumse Molen.

Dat doel probeert de SERM te bereiken door middel van diverse activiteiten:

- het exploiteren van een molenwinkel;
- aanwezig zijn op diverse streekmarkten;
- organiseren van evenementen;
- verkoop van cadeau-/kerstpakketten;
- werven van sponsors en donateurs.

Op basis van de SIM (Subsidie Instandhouding Rijksmonumenten) heeft de SERM de verplichting om tenminste 40% van het begrote onderhoudskosten van de molen te genereren. Dat doel is in 2022 ruimschoots gehaald.

Plaats van de molen in de gemeenschap

De Renkumse molen heeft een belangrijke functie voor de Renkumse gemeenschap en in de visie gaat het om vier essentiële ankerpunten:

- **Educatie:** het leren over de techniek van de molen als "instrument" én over het productie proces dat in de molen plaats vindt
- **Cultuur:** de molen gezien als monument, als cultureel erfgoed van het dorp Renkum.
- **Geschiedenis:** de rol die de molen gespeeld heeft in het ontstaan van het dorp Renkum én in de oorlogsgeschiedenis van het dorp
- **Verbinding:** de molen speelt een rol in het verbinden van de inwoners van Renkum

Stand van zaken algemeen molenontwikkelingen

Het jaar 2022 startte voor heel Nederland ongelukkig door een totale lockdown als gevolg van Covid-19. Omdat de molenwinkel gerekend kan worden tot een essentiële winkel heeft de molen daaronder niet te lijden gehad. De molen was een groot deel van het jaar als gevolg van Covid-19 helaas niet te bezoeken.

Prettig was te constateren dat na Covid-19, de lockdown etc. de omzet vrijwel gelijk is gebleven. Opvallend en buitengewoon plezierig was dat de klanten die eenmaal binnen waren geweest, zijn blijven komen.

Bestuurlijke zaken

1. Bestuurssamenstelling

Nadat Erik van Ark op 1 januari 2022 de voorzittershamer had overgedragen aan Harm Schonewille en tevens niet langer beschikbaar was als bestuurslid, was er in het bestuur nog een vacature. Tot en met februari 2022 was het bestuur incompleet. Fijn was het dat het bestuur met ingang van maart 2022 met de komst van Ayleen Bijlsma als algemeen bestuurslid weer compleet was.

De samenstelling van het bestuur was in 2022:

Harm Schonewille:	voorzitter
Wibby Dijkstra:	secretaris
Dick Goedhart:	penningmeester
Ineke Rus:	algemeen bestuurslid
Ayleen Bijlsma:	algemeen bestuurslid

2. Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

Deze wet is in werking getreden op 1 juli 2021 en verplicht besturen van verenigingen en stichtingen om, in navolging van vennootschappen, regels op te stellen die betrekking hebben op de positie, plichten en aansprakelijkheid van bestuursleden van verenigingen en stichtingen.

De huidige statuten van de SERM sluiten onvoldoende bij deze nieuwe regelgeving aan en zullen dus op termijn moeten worden aangepast. Het bestuur heeft besloten deze statuten wijziging op te pakken en het komende jaar door te voeren.

3. UBO

Het bestuur moest zich ook nog bezighouden met het inschrijven bij de Kamer van Koophandel in het kader van zogenaamde UBO's (Ultimate Beneficial Owners, oftewel uiteindelijk belanghebbenden). Voor de SERM moest worden vastgesteld of en hoe de zeggenschap is geregeld in de stichting en organisatie. UBO's zijn mensen met meer dan 25% van de aandelen in een bv. of mensen die meer dan 25% eigendomsbelang hebben in een vof. Niets daarvan was van toepassing, maar wel dat voor eind maart 2022 organisaties hun UBO's ingeschreven moesten hebben.

4. Overeenkomsten vrijwilligers en molenaars

In 2021 heeft het bestuur vastgesteld dat er geen overeenkomsten waren tussen de vrijwilligers en de Stichting. In 2022 heeft het bestuur deze kwestie opgepakt. Aan de vrijwilligers werd een

Vrijwilligersovereenkomst ter ondertekening aangeboden. Aan de molenaars een Contract Vrijwillige molenaar aangeboden conform een model dat tot stand is gekomen na overleg tussen vereniging De Hollandsche Molen en Het Gilde van Vrijwillige Molenaars.

5. Nieuwe website

De website was na negen jaar toe aan onderhoud. Dit was tevens het moment om wensen die het bestuur al langere tijd had, ingevoegd te krijgen. Webplace4u werd benaderd voor ondersteuning. Met de actieve ondersteuning van Webplace4u is de website geheel vernieuwd en in een nieuw jasje gestoken. Specifiek heeft bestuurslid Ayleen Bijlsma dit onderwerp in haar portefeuille en gezegd mag worden dat het een mooie en toegankelijke website is geworden. Ook is in navolging hierop een ondersteuningscontract / helpdesk afgesloten met Webplace4u. Tevens zorgt Webplace4u voor de regelmatige updates.

Een specifiek wens was dat voor de jaarlijkse Moliebollenverkoop een webwinkelconstructie zou worden gebouwd. Dit betekent dat liefhebbers de Moliebollen nu via de website kunnen bestellen, direct afrekenen zodat klanten alleen nog hoeven af te halen op de door hen aangegeven dag en tijdstip. Deze mogelijkheid werd daarom ingebouwd in de website en 2022 was daarmee tevens het eerste jaar waarop de Moliebollenverkoop digitaal werd afgehandeld.

6. Communicatie

Met een regelmatige frequentie wordt er met de Renkumse gemeenschap en de regio gecommuniceerd. Aankondigingen van het product van de maand, nieuwe producten, recepten, maar ook de markten en overige bijeenkomsten waar de Renkumse Molen haar gezicht laat zien. Alle sociale media worden hiervoor gebruikt, de vernieuwde website, Facebook, Twitter en Instagram. Na elk moment van communiceren zie je een reactie van de gemeenschap.

7. Platform erfgoed Renkum

Het bestuur heeft een kennismakingsbijeenkomst bijgewoond voor het oprichten van een Platform erfgoed Renkum. Hoewel er geen directe meerwaarde werd geconstateerd kunnen we als zelfstandige organisatie wel meedoen met bijvoorbeeld communicatie over activiteiten en kunnen we gebruik maken van de kennis bij het platform. Ook kan samenwerking worden gezocht als daar behoefte aan is. Ayleen Bijlsma blijft aangesloten bij dit platform.

8. Wijzigingen aan de molen

Het woord van het jaar 2022 is "klimaatklever". Dit heeft een associatie met een veranderende klimaat. Ook de molen ervaart iets van deze klimaatverandering. Juist het afgelopen jaar kon er veel minder worden gemalen als gevolg van een te kort aan wind. Dit heeft consequenties voor onze klanten, maar ook voor "Veld en Beek" als leverancier van tarwe en rogge. En dat heeft ook weer consequenties voor onze afnemer De Seelse Bakker (nu bakkerij Mekx) in Doorwerth.

De molenaars hebben aangegeven dat er wel oplossingen zijn, maar dat vereist een bepaald aanvullend onderhoud aan de molen en dan specifiek de wieken. Eind 2022 werd een offerte hiervoor opgevraagd bij molenbouwer Adriaens. Het vervolg zal in het nieuwe jaar plaatsvinden.

Financieel jaarverslag

Financieel is ook 2022 weer een goed jaar geweest. Het financieel jaarverslag wordt separaat gepresenteerd en maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de totale verslaglegging van de Renkumse molen.

Prijsverhogingen

In februari 2022 viel Rusland Oekraïne binnen en ontstond er een oorlog met enorme verwoestingen en slachtoffers tot gevolg. Deze oorlog is nog gaande en duurt maar voort en er is geen begin van een eind.

Beide landen worden ook wel de graanschuren van Europa genoemd en door de oorlog was er vrijwel direct sprake van een forse verhoging van de graanprijzen op wereldniveau. Dit kon niet zonder consequenties blijven voor de Renkumse molen. Door de stijging van de graanprijzen werd de molen gedwongen de prijzen aan te passen. De prijzen werden bij de producten verwijderd en in de winkel werd dit ook uitgelegd en genoemd. Twee keer gedurende het afgelopen jaar hebben we de prijzen moeten aanpassen.

Vrijwilligers

De molen draait in z'n geheel op vrijwilligers, molenaars en winkelmedewerkers. Zonder deze vrijwilligers is de monumentale molen als erfgoed niet te exploiteren.

Molenaars

Iedere zaterdag en maandag wordt er gemalen mits er voldoende wind staat. Er zijn vijf vaste molenaars en vijf molenaars op opleiding (MIO's). Hugo Ammerlaan is in 2022 als nieuwe MIO toegevoegd aan het team. Als er niet kan worden gemalen dan wordt er onderhoud aan de molen gedaan.

Een vervelend bericht betrof een van de molenaars met als gevolg langdurende uitschakeling. Iedere molenaar en winkelvrijwilliger leeft met hem mee in deze lastige tijd.

Winkelmedewerkers

De molen beschikt over een fantastisch team van 16 vrijwilligers die trouw hun diensten werken, maar ook bereid zijn om voor elkaar in te vallen. De samenstelling van het team gaat iets wijzigen. Een van de winkelvrijwilligers heeft aangegeven per 1-1-2023 de molen te gaan verlaten om uitdagingen elders te zoeken. Daarnaast werd een winkelmedewerker het laatste kwartaal geconfronteerd met een ziekte waardoor het werken in de molen moest worden beëindigd. Het bestuur is beiden erkentelijk voor hun bijdrage aan de continuïteit van de molenwinkel.

Nadat de ergste periode mbt Covid-19 was geluwd kon er vooruit worden gekeken naar nieuwe plannen en activiteiten. Op 21 mei was er voor alle vrijwilligers een bijeenkomst in De Beken. Na een welkomstpraatje werd er door molenaar Jaap van Genderen een presentatie gegeven over tarwe, tarwerassen, vochtigheid en broodbakken, een leerzame lezing. Daarna werd een fijne maaltijd genoten en onder het genot van een drankje werd de avond nog even verlengd en afgesloten.

Aan het eind van het jaar heeft het bestuur alle vrijwilligers een aantrekkelijke en lekkere kerstattentie gegeven als dank voor de fantastische inzet.

Samenwerkingspartners

Er zijn een aantal belangrijke samenwerkingspartners waarmee we een goede relatie onderhouden. Genoemd moeten worden biologische boerderij Veld & Beek, de Seelse bakker (nu Mekx bakkerij), Stroop bakkerij en molen De Vlijt.

Het primaire doel van de molen is natuurlijk het malen van graan, specifiek tarwe en rogge. Veld & Beek levert het rechtstreeks aan de molen. In 2022 heeft de molen 2575 kg biologische rogge gemalen en 4250 kg biologische tarwe. Het gemalen graan wordt als product verkocht in 1 en 5 kg verpakkingen in de molenwinkel. Deels wordt het gemalen product terug geleverd aan Veld & Beek, maar wordt ook geleverd aan Mekx bakkerij en bakkerij Stroop.

Donateurs en sponsoren

Het aantal donateurs en vrienden van de molen is in 2022 heel licht gedaald. Genoemd moet worden dat de economische situatie, de stijgende kosten van levensonderhoud onzekerheden met zich mee brengt. Dit betekende dat enkele vrienden zich hebben moeten terugtrekken.

Educatie

Samen met Renkums beekdal is er een les programma voor de groepen drie en vier van de basisscholen. Dat programma is opgenomen in het Cultuurmenu voor de scholen, dat door Gemeente Renkum is opgezet en wordt ondersteund door de coördinator Cultuureducatie van de gemeente.

Op educatief gebied is in 2022 de samenwerking met het Renkums Beekdal enigszins gemankeerd verlopen als gevolg van Corona. In het komende jaar worden de schoolbezoeken weer volop gepland.

Markten

De Renkumse molen heeft in 2022 op meerdere markten gestaan.

In april hebben we deelgenomen aan de Lentemarkt bij de Beken in het Renkums beekdal.

In juni stonden we met twee kramen op Renkum Bomvol.

In september stonden we weer in het Beekdal bij de Beken.

In november waren we weer aanwezig op de Wintermarkt in Renkum. De kramen van de Renkumse molen werden niet overgeslagen. De cakes en koeken vielen in de smaak en van de warme pannenkoeken werd volop genoten. De weersomstandigheden en dus het aantal bezoekers bepaalden een flink deel van het succes van de markten. Terugkijkend kunnen we de conclusie trekken dat de markten over het algemeen succesvol zijn verlopen.

Activiteiten op de molen

De Renkumse molen heeft na een aantal rustige jaren als gevolg van Covid-19 dit jaar de molen weer opgesteld tijdens de open monumentendag en de nationale Molendag. Op beide dagen was de molen opengesteld voor het publiek en waren er activiteiten op het plein voor de molen. Joris de ballonman was aanwezig om de kinderen op een prettige wijze te vermaken. Er stond een grote camera voor het maken van selfies en een groot "vier op een rij" spel. Natuurlijk waren en weer pannenkoeken en molenijs. Ook voor de proeverij was er veel belangstelling.

In het kader van de jaarlijkse Airborne herdenkingen in september was er weer een tentoonstelling in de molen over de Glider Pilot Luitenant K.F. Strathern. Ook dit jaar weer samengesteld door molenaar Jaap van Genderen.

TV programma "Binnenste Buiten"

Op 7 juli 2022 zijn er bij de molen opnames geweest voor de tv programma "Binnenste-Buiten" van KRO-NCRV. Een cameraploeg, geluidsmensen een regisseur en de kok Ramon Brugman waren hierbij aanwezig.

De opnames hadden tot doel om de circulaire economie in beeld te brengen. De opnames begonnen op het land van Veld en Beek waar de rogge werd geoogst.

Daarna werd de rogge onder aanvoering van boer Jelmer met paard en wagen naar de molen gebracht.

Daar werden ze ontvangen door molenaar Erik van Ark en werd de rogge naar de steenzolder gebracht waarna het onder toezicht van alle betrokkenen werd gemalen. De gemalen rogge werd naar de Seelse Bakker (nu Mekx bakkerij) gebracht die er roggebrood van heeft gemaakt. Ramon Brugman heeft later op de dag op zijn heel specifieke wijze roggebrood opgemaakt waar de deelnemers aan de opname van konden genieten.

In september werden de opname uitgezonden. Een prachtige PR voor de Renkumse Molen.

Kerstpakketten

De laatste twee maanden van het jaar is er een groeiende vraag naar producten van de molen die als onderdeel van een kerstpakket gaan dienen. Vooral de streekproducten en dan specifiek die van de Renkumse molen zijn veel gevraagd. Een mooi voorbeeld hiervan is de Renkumse pannenkoekenmeel dat in meerdere pakketten terug te vinden zal zijn. Wij vinden dat een belangrijke activiteit omdat je hiermee ook meer potentiële klanten in de regio kunt enthousiasmeren.

Moliebollenverkoop

Als laatste activiteit van dit jaar was er de Moliebollenverkoop. Deze Moliebollen worden door Mekx bakkerij gebakken en bij de molen verkocht. De Moliebollen kunnen voor het eerst via de website worden besteld en betaald. De klanten kunnen ze direct afhalen op de aangegeven dag. De laatste drie dagen van het jaar is er ook vrije verkoop en daar wordt graag gebruik van gemaakt. Opnieuw was de Moliebollenverkoop een succes. Iets minder dan het voorgaande jaar, maar we hadden veel concurrentie van andere verkopers.

Terugkijkend

Het jaar 2022 is wederom succesvol afgesloten. Kijkend naar de ankerpunten en de visie is hieraan voldaan. Er is gewerkt aan de PR en uit de reacties van bezoekers en klanten kunnen we concluderen dat de Renkumse Molen definitief een vaste plaats heeft verworven in de gemeente Renkum.

Vastgesteld in de bestuursvergadering op 20 februari 2023